

Kultuurikomisjoni tegevuse ülevaade
Riigikogu XIII koosseisu III istungjärg (11.01.2016 – 16.06.2016)

Kultuurikomisjoni koosseis

Esimees:	Laine Randjärv	(Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Aseesimees:	Aadu Must	(Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Liikmed:	Yoko Alender	(Eesti Reformierakonna fraktsioon)
	Krista Aru	(Eesti Vabaerakonna fraktsioon)
	Toomas Jürgenstein	(Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon, alates 16.06.2016)
	Viktoria Ladõnskaja	(Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon)
	Jaak Madison	(Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon, kuni 10.03.2016)
	Kalle Muuli	(Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon, kuni 16.06.2016)
	Heidy Purga	(Eesti Reformierakonna fraktsioon)
	Mihkel Raud	(Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon, kuni 15.06.2016)
	Mailis Reps	(Eesti Keskerakonna fraktsioon)
	Märt Sults	(Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Istungite arv

III istungjärgul pidas kultuurikomisjon kokku **42** istungit, millest üks oli avalik istung ning üks oli erakorraline istung.

Eelnõude arv

III istungjärgul määrati kultuurikomisjon **3** otsuse eelnõu ja **3** seaduse eelnõu juhtivkomisjoniks ning pärast III istungjärgu lõppu jääb komisjoni menetlusse **2** otsuse eelnõu ja **3** seaduse eelnõu.

Kultuurikomisjoni menetluses olnud eelnõudest võeti vastu 1 otsus ja 3 seadust:

- **Autoriõiguse seaduse muutmise seadus (163 SE)**

Seadusega võetakse Eesti õigusesse üle Euroopa Liidu autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kollektiivse teostamise ning muusikateoste internetis kasutamise õiguse multiterritoriaalse litsentsimise direktiiv. Käesolev seadus jõustus 2016. aasta 10. aprillil.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Heidy Purga

Menetlus: menetlusse võetud 12.01.2016; I lugemine 10.02.2016; II lugemine 23.03.2016; III lugemine 23.03.2016

- **Erakooliseaduse, noorsootöö seaduse ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seadus (142 SE)**

Seadusega muudetakse erakooli tegevuskulude katmises osalemine omavalitsusele vabatahtlikuks ning kehtestatakse riigipoolsele tegevuskulude katmise toetamiseks üleminekuperiood. Erakoolide tegevuskulude toetamist puudutavad muudatused jõustuvad

2017. aasta 1. jaanuaril. Seadusemuudatused, mis puudutavad koolivõrgu mõistet ning omavalitsuse arvamuse andmist erakooli koolitusloa väljastamisel, jõustuvad üldises korras.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Kalle Muuli

Menetlus: menetlusse võetud 17.11.2015, I lugemine 09.12.2015; III lugemine 07.06.2016

- **Säilituseksemplari seadus (157 SE)**

Seaduse eesmärk on reguleerida Eesti kultuurile oluliste väljaannete loovutamist, kogumist ja säilitamist, asendades kehtiva sundeksemplari seaduse säilituseksemplari seadusega. Võrreldes sundeksemplari seadusega vähendatakse säilitamiseks loovutatavate trükiste arvu kaheksalt neljale, samuti vähendatakse säilituseksemplari saavate raamatukogude arvu kümnest neljale. Seadusega soovitakse suurendada riiklikku panust digitaalsete väljaannete ja algmaterjali säilitamistegevusse, vältimaks digitaalse kultuuripärandi hävimist ning tagamaks juba digitaalselt loodud trükiste säilitamine ning kättesaadavaks tegemine. Käesolev seadus jõustub 2017. aasta 1. jaanuaril.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Aadu Must

Menetlus: menetlusse võetud 15.12.2015; I lugemine 10.02.2016; II lugemine 08.06.2016; III lugemine 15.06.2016

- **Riigikogu otsus „Riigikogu liikmest Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liikme nimetamine“ (263 OE)**

Seoses Mihkel Raua omal soovil Eesti Ringhäälingu nõukogust tagasi astumisega, nimetati Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liikmeks Riigikogu liige Andres Anvelt.

Algataja: kultuurikomisjon

Komisjoni esindaja: Laine Randjärv

Menetlus: menetlusse võetud 09.06.2016; lõpphääletus 16.06.2016

Menetlusse jääb 2 otsuse eelnõu ja 3 seaduse eelnõu

- **Riigikogu otsus „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele“ (21 OE)**

Eelnõuga tehakse Vabariigi Valitsusele ettepanek allkirjastada ja esitada ratifitseerimiseks 1960. aasta UNESCO hariduslase valdkonna diskrimineerimise vastane konventsioon.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Menetlus: menetlusse võetud 07.05.2015; muudatusettepanekute tähtaeg 21.05.2015; algataja nõusolekul ei ole eelnõu esitatud täiskogu päevakorda esimeseks lugemiseks

- **Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja kutseõppeasutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (207 SE)**

Eelnõu näeb ette koolilõuna toetuse määra ühe õpilase kohta. Koolilõuna toetuse alammäär ühe õpilase kohta on 1 euro õppepäevas. Koolilõuna toetuse jaotamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Yoko Alender

Menetlus: menetlusse võetud 05.04.2016; I lugemine 17.05.2016; muudatusettepanekute tähtaeg oli 31.05.2016

- **Koolieelse lasteasutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (224 SE)**

Eelnõuga nähakse riigieelarves ette toetus toidukulude katmiseks koolieelses munitsipaal- ja eralasteasutuses alusharidust omandavatele 5-7 aastastele lastele ja kehtestatakse toetuse summaks 1,5 eurot lapse kohta.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Mihkel Raud

Menetlus: menetlusse võetud 19.04.2016; I lugemine 20.09.2016

- **Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eelnõu (245 SE)**

Eelnõu näeb ette eraldada valdadele ja linnadele igal aastal riigieelarveline toetus, mis kataks haridusele tehtavatele kulutustele lisaks ka tugispetsialistide tööjookulud. Seletuskirjas märgitakse, et tugispetsialisti teenuse tagamine on jäetud kohalike omavalitsuste ja koolide enda kanda. Kohalikud omavalitsused on väga erineva võimekusega ning väiksemad neist ei saa oma koolidele tihti peale ühtegi tugispetsialisti majanduslikult lubada. Selline olukord seab haridusliku erivajadusega õpilased ebavõrdsetesse tingimustesse, kus tugispetsialistide kooli palkamine sõltub kohaliku omavalitsuse ja kooli majanduslikest võimalustest.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Laine Randjärv

Menetlus: menetlusse võetud 17.05.2016

- **Riigikogu otsus "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele" (248 OE)**

Eelnõuga tehakse valitsusele ettepanek luua riiklik asendusõpetajate süsteem, kus alakoormusega koolis töötavad õpetajad asuksid haigestunud ja puuduvaid õpetajaid vastavalt kvalifikatsioonile asendama.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Viktoria Ladõnskaja

Menetlus: menetlusse võetud 31.05.2016

Tagasi lükati 1 otsuse eelnõu

- **Riigikogu otsus "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele" (219 OE)**

Eelnõuga tehti valitsusele ettepanek viia läbi senise keeleõppe süsteemi süvaanalüüs ja auditeerimine, et selgitada välja põhjused, miks keeleõpe pole siiani oodatud tulemusi andnud. Samuti tehakse ettepanek parandada otsustavalt mitterahuldavat olukorda eesti keele õpetamise valdkonnas kasutades vajalikke meetmeid.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Laine Randjärv

Menetlus: menetlusse võetud 14.04.2016; komisjoni ettepanek viia läbi lõpphääletus; I lugemine 02.06.2016. Täiskogu otsus: tagasi lükatud

Algatatud oluliselt tähtsa riikliku küsimuse arutelu

Arutelu alus-, huvi-, üld- ja kutsehariduse võtmekohtadest (07.04.2016)

Ettekandjad: kultuurikomisjoni esimees Laine Randjärv, haridus- ja teadusminister Jürgen Ligi, Eesti Maaomavalitsuste Liidu ja Eesti Linnade Liidu esindaja, Tartu linnapea Urmas Klaas, Riigikontrolli esindaja, kohaliku omavalitsuse auditi osakonna peakontrolör Airi Mikli

Parlamentaarset kuulamised

1. Kohtumine Teenusmajanduse Koja esindajatega Hea Õigusloome Tava teemadel (11.01.2016)

Kutsutud: Teenusmajanduse Koja tegevjuht Evelyn Sepp

2. Haridusseaduse eelnõu põhimõtete tutvustamine (25.01.2016)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsler Janar Holm, haridusseadustiku juht Sille Uusna

3. Ülevaade gümnaasiumide võrgu kavast (08.02.2016)

Kutsutud: Eesti Linnade Liidu tegevdirektor Jüri Võigemast ja nõunik Hille Ilves, Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri, Haridus- ja Teadusministeeriumi koolivõrgu juht Kalle Küttis, koolivõrgu osakonna juhataja Raivo Trummal ja asejuhataja Ruth Opmann

4. Kultuuriministri ülevaade "Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020" elluviimisest (09.02.2016)

Kutsutud: Kultuuriminister Indrek Saar ning kunstide asekanstler Hillar Sein

5. Huvihariduse kontseptsiooni tutvustamine (09.02.2016)

Kutsutud: Kultuuriminister Indrek Saar, ministri nõunik Piret Hartman, finantsosakonna arendusjuht Merle Männik, Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakonna asejuhataja Ardo Rohtla, Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna nõunik Andrus Jõgi

6. Teadus- ja Arendusnõukogu raporti järgsed Haridus- ja Teadusministeeriumi planeeritud tegevused – mis tegevused on juba on käsil, mis on kavas (15.02.2016)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi kõrghariduse ja teaduse asekanstler Indrek Reimand ja teadusosakonna juhataja Taivo Raud

7. Kohtumine Eesti Keele Instituudi esindajatega- ülevaade liitumisläbirääkimistest Tartu ja Tallinna Ülikooliga, Eesti Keele Instituudi SWOT analüüsi järeldused (15.02.2016)

Kutsutud: Eesti Keele Instituudi direktor Tõnu Tender, vanemteadur, teadussekretär Hille Pajupuu ning sõnaraamatute peatoimetaja, sõnaraamatute osakonna juhataja Margit Langemets

8. Oluliselt tähtsa riikliku küsimuse ettevalmistamine: tutvumine alushariduse uue kontseptsiooniga – ülevaade peamistest uutest suundadest, kuidas uued suunad mõjutavad rahastamisvajadust (16.02.2016)

Kutsustud: Eesti Linnade Liidu nõunik Hille Ilves, Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri ja nõunik Taimi Saarma, Haridus- ja Teadusministeeriumi planeerimise asekanstler Kadri Maasik, üldharidusosakonna peaekspert Tiina Peterson

9. Venekeelse auditooriumi uuringute tutvustamine (18.02.106)

Kutsutud: Tartu Ülikooli meediauuringute lektor Külliki Seppel, Kaitseuuringute Instituudi teadur Riina Kaljurand ja Eesti Rahvusringhäälingu meediauuringute osakonna juhataja Andres Jõesaar

10. Oluliselt tähtsa riikliku küsimuse ettevalmistamine: arutelu hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korralduse ja rahastamise teemadel (22.02.2016)

Kutsutud: Eesti Linnade Liidu tegevdirektor Jüri Võigemast ja nõunik Hille Ilves, Haapsalu Rajaleidja tegevjuht Tiina Kütt, Haridus- ja Teadusministeeriumi üldharidusosakonna nõunik Tiina Kivirand ja koolivõrgu osakonna peaekspert Pille Vaiksaar, SA INNOVE juhatuse liige Robert Lippin

11. Oluliselt tähtsa riikliku küsimuse ettevalmistamine: tutvumine kavandatava haldusreformi põhimõtetega (07.03.2016)

Kutsutud: Riigihalduse minister Arto Aas, Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja, Sulev Liivik.

12. Oluliselt tähtsa riikliku küsimuse ettevalmistamine: ülevaade üldhariduse rahastamise erinevatest mudelistest (08.03.2016)

Kutsutud: Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna nõunik Andrus Jõgi

13. Oluliselt tähtsa riikliku küsimuse ettevalmistamine: ülevaade kutsehariduse rahastamisest (14.03.2016)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi kutsehariduse osakonna juhataja Helen Põllo

14. Ülikooliseaduse muutmise ettepanek – arutelu (04.04.2016)

Kutsustud: Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsler Janar Holm ja Eesti Maaülikooli rektor Mait Klaassen

15. Ülevaade Kultuuriministeeriumi ettepanekutest riigi eelarvestrateegiasse (05.04.2016)

Kutsutud: Kultuuriminister Indrek Saar, kultuuriväärtuste asekanstler Tarvi Sits, kunstide asekanstler Hillar Sein, finantsosakonna juhataja Merju Künnapuu, ministri nõunikud Piret Hartman ja Silver Meikar ning Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA juhataja Aet Maatee

16. Rahvusstaadioni kontseptsiooni tutvustamine (11.04.2016)

Kutsustud: Eesti Spordiselts Kalev asepresidendid Henn Vallimäe ja Kalle Klandorf, Kaitseliidu ülema abi ning spordijuht Margus Purlau, Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA juhataja Aet Maatee, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi juhatuse esimees Kalev Järvela, arendaja (Urban Management OÜ) Jaan Kurm, arhitekt Ike Volkov ning Kultuuriministeeriumi õigus- ja varahaldusosakonna varahaldusnõunik Monika Kuntsel

17. Ülevaade Haridus- ja Teadusministeeriumi ettepanekutest riigi eelarvestrateegiasse (18.04.2016)

Kutsutud: haridus- ja teadusminister Jürgen Ligi ja planeerimise asekanstler Kadri Maasik

18. Märt Sultsi algatatud kollektiivne pöördumine „Lasteaedade õpetajate töö väärtustamisest“ - avalik arutelu (03.05.2016)

Kutsutud: Eesti Lasteaednike Liidu juhatuse liikmed Evelin Sarapuu ja Liili Pille, Eesti Haridustöötajate Liidu juhatuse esimees Reemo Voltri ning jurist Külli Krööström, Eesti Linnade Liidu tegevdirektor Jüri Võigemast, Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri ja nõunik Taimi Saarma, Haridus- ja Teadusministeeriumi õpetajaosakonna juhataja Kristi Mikiver ja üldharidusosakonna peaekspert Tiina Peterson, Riigikontrolli kohaliku omavalitsuse auditi osakonna peakontrolör Airi Mikli ning auditijuht Tambet Drell

19. Ülevaade riigikaitse riigigümnaasiumi asutamise kontseptsioonist (05.05.2016)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi haridusosakonna peaspetsialist Signe Granström, Siseministeeriumi pääste- ja kriisireguleerimispoliitika osakonna nõunik Helen Ojamaa-Muru, Sisekaitseakadeemia nõunik esindaja Priit Männik, Kaitseministeeriumi kaitseväeteenistuse osakonna juhataja Peeter Kuimet ning haridus- ja koolitusbüroo juhataja Reelika Semjonov.

20. Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu tegevuse ülevaade (10.05.2016)

Kutsutud: Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu esimees Agu Uudelepp, nõukogu liikmed Mart Luik ja Martin Helme, juhatuse esimees Margus Allikmaa, juhatuse liikmed Ainar Ruusäär ja Joel Sarv.

21. Ülevaade EV 100 ettevalmistamise seisust (16.05.2016)

Kutsutud: Riigisekretär Heiki Loot, EV 100 juhtrühma esimees Toomas Kiho, korraldustoimkonna juht ja juhtrühma liige Jaanus Rohumaa, turundus- ja kommunikatsioonijuht, juhtrühma liige Anneli Ohvril ning EV100 ja EL eesistumise rahvusvahelise programmi juht Jorma Sarv

22. Kohtumine kollektiivse pöördumise „Riik peab suhtuma kõigi laste haridusse võrdselt“ esindajatega (19.05.2016) - arutelu

Kutsutud: Kodanikuliikumise Avalikult Haridusest esindajad

23. Ülevaade Eesti brändi kontseptsioonist ja edasistest arengutest (13.06.2016)

Kutsutud: Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse juhatuse esimees Hanno Tomberg ja turundusjuht Piret Reinson.

24. Ülevaade Rahvusooper Estonia tegevusest (14.06.2016)

Kutsutud: Rahvusooper Estonia nõukogu esimees Arne Mikk ja tegevdirektor Aivar Mäe

Arvamused

1. Arvamuse andmine ELAKile veebiteenuste kaasaskantavuse kohta (16.02.2016)

Kutsutud: Justiitsministeeriumi eraõiguse talituse nõunik Kärt Nemvalts

Komisjoni otsus:

Toetada Vabariigi Valitsuse ettevalmistatud Eesti seisukohti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse veebisisuteenuste piiriülese kaasaskantavuse tagamise kohta siseturul eelnõu kohta

2. Arvamuse andmine ELAKile komisjoni teatise „Euroopa pilvandmetööstuse algatus. Konkurentsivõimelise andme- ja teadmuspõhise majanduse ülesehitamine Euroopas“ Eesti seisukohtade kohta (13.06.2016)

*Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi EL ja rahvusvahelise koostöö osakonna nõunik
Randel Kreitsberg ja teadusosakonna peaekspert Martin Eessalu*

Komisjoni otsus:

Toetada Vabariigi Valitsuse ettevalmistatud Eesti seisukohti pilvandmetöötluse algatuse kohta.